

प्रवेशः – गृहपाठः १६ उत्तराणि
Pravesha – Homework 16 Solution

I इतरवचनद्वयं लिखत ।

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	पठिष्यति	पठिष्यतः	पठिष्यन्ति
2)	पतिष्यति	पतिष्यतः	पतिष्यन्ति
3)	खादिष्यति	खादिष्यतः	खादिष्यन्ति
4)	अटिष्यसि	अटिष्यथः	अटिष्यथ
5)	निन्दिष्यसि	निन्दिष्यथः	निन्दिष्यथ
6)	चलिष्यसि	चलिष्यथः	चलिष्यथ
7)	भ्रमिष्यामि	भ्रमिष्यावः	भ्रमिष्यामः
8)	वदिष्यामि	वदिष्यावः	वदिष्यामः
9)	आगमिष्यसि	आगमिष्यथः	आगमिष्यथ
10)	गणयिष्यति	गणयिष्यतः	गणयिष्यन्ति

II इतरवचनद्वयं लिखत ।

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	वर्धिष्यते	वर्धिष्येते	वर्धिष्यन्ते
2)	यतिष्यते	यतिष्येते	यतिष्यन्ते
3)	सेविष्यते	सेविष्येते	सेविष्यन्ते
4)	भाषिष्यसे	भाषिष्येथे	भाषिष्यध्वे
5)	श्लाघिष्यसे	श्लाघिष्येथे	श्लाघिष्यध्वे
6)	लज्जिष्यसे	लज्जिष्येथे	लज्जिष्यध्वे
7)	वन्दिष्ये	वन्दिष्यावहे	वन्दिष्यामहे
8)	शङ्किष्ये	शङ्किष्यावहे	शङ्किष्यामहे
9)	स्पर्धिष्ये	स्पर्धिष्यावहे	स्पर्धिष्यामहे
10)	मोदिष्यते	मोदिष्येते	मोदिष्यन्ते

III लृट्-लकारे परिवर्तयत ।

- 1) गायन्ति - गास्यन्ति
- 2) ददाति - दास्यति
- 3) पिबथः - पास्यथः
- 4) ध्यायावः - ध्यास्यावः
- 5) तिष्ठसि - स्थास्यसि
- 6) नमथ - नंस्यथ
- 7) करोति - करिष्यति
- 8) पश्यामि - द्रक्ष्यामि
- 9) नृत्यामः - नर्तिष्यामः
- 10) लिखन्ति - लेखिष्यन्ति

IV वाक्यानि लृट्-लकारे परिवर्तयत ।

- 1) बालकः गीतं शृणोति ।
बालकः गीतं श्रोष्यति ।
- 2) सेवकौ कार्यं कुरुतः ।
सेवकौ कार्यं करिष्यतः ।
- 3) चित्रकारौ चित्रं पश्यतः ।
चित्रकारौ चित्रं द्रक्ष्यतः ।

- 4) भक्ताः देवं नमन्ति ।
भक्ताः देवं नंस्यन्ति ।
- 5) यूयं पुस्तकानि नयथ ।
यूयं पुस्तकानि नेष्यथ ।
- 6) त्वं पाकं पचसि ।
त्वं पाकं पक्ष्यसि ।
- 7) ताः कथाः कथयन्ति ।
ताः कथाः कथयिष्यन्ति ।
- 8) वयं वस्त्राणि क्षालयामः ।
वयं वस्त्राणि क्षालयिष्यामः ।
- 9) धनिकः धनं गणयति ।
धनिकः धनं गणयिष्यति ।
- 10) चोरौ धनं चोरयतः ।
चोरौ धनं चोरयिष्यतः ।

V अधो दत्तानि अव्ययपदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत ।

- 1) अपि – रामः वनम् अगच्छत् । सीता अपि रामेण सह
वनम् अगच्छत् ।
- 2) कदा - सः कदा कार्यालयं गच्छति ?
- 3) तूष्णीम् - तूष्णीं भव ।
- 4) पुनः – वयं गुरुवासरे पुनः मिलामः ।

- 5) सर्वत्र – वायुः सर्वत्र अस्ति ।
- 6) उच्चैः – बालिका उच्चैः रोदिति ।
- 7) मा – एवं मा कुरु ।
- 8) एवम् – त्वम् एवं मा वद ।
- 9) प्रातः – वयं प्रातः देवं नमामः ।
- 10) शनैः – कच्छपः शनैः गच्छति ।

VI वाक्यानि संस्कृतेन अनुवदत ।

- 1) Bhaktas will go to temples.

भक्ताः मन्दिराणि गमिष्यन्ति ।

- 2) Those boys will have food.

ते बालकाः भोजनं खादिष्यन्ति ।

- 3) Women will go to shops.

महिलाः आपणान् गमिष्यन्ति ।

- 4) Rama will go to city tomorrow.

रामः श्वः नगरं गमिष्यति ।

- 5) Girl will sing two songs.

बालिका गीते गास्यति ।

6) God will punish the wicked.

देवः दुष्टान् दण्डयिष्यति ।

7) They will compete day after tomorrow.

ते परश्वः स्पर्धिष्यन्ति ।

8) Will you meet on Saturday ?

किं त्वं शनिवासरे मेलिष्यसि ?

9) We will read five stories.

वयं पञ्च कथाः पठिष्यामः ।

10) She will wake up at 8'0 clock Sunday.

सा रविवासरे अष्टवादने उत्थास्यति ।

VII वाक्यानि अनुवदत ।

यावत् - तावत्, यदा - तदा, यदि - तर्हि, चेत्- नोचेत्,

यथा - तथा, सर्वत्र, च, यद्यपि तथापि, अपि, एव,

1) यदा वृष्टिकालः भवति तदा कावेरी जलपूर्णा भवति ।

2) वायुः सर्वत्र अस्ति ।

3) यदि समयः लभ्यते तर्हि आगच्छामि ।

- 4) यथा अध्यापिका सूचयति तथा छात्राः कुर्वन्ति ।
- 5) सः एव मम अनुजः ।
- 6) अहं संस्कृतसाहित्यं पठामि । व्याकरणम् अपि पठामि ।
- 7) प्रयत्नं करोति चेत् ईश्वरः साहाय्यं करोति नोचेत् न करोति ।
- 8) यावत् दूरं बालकः धावति तावत् दूरं वृद्धः न धावति ।
- 9) गङ्गा यमुना सरस्वती च पवित्राः नद्यः ।
- 10) यद्यपि ते वृद्धाः तथापि वेगेन धावन्ति ।